

Công trình được hoàn thành tại: **Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng**

Cán bộ hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Phan Huy Xu

Cán bộ chấm nhận xét 1: PGS. TS. Nguyễn Tri Nguyên

Cán bộ chấm nhận xét 2: TS. Huỳnh Ngọc Thu

Luận văn thạc sĩ được bảo vệ tại

Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng, ngày 21 tháng 7 năm 2016

Thành phần Hội đồng đánh giá luận văn thạc sĩ gồm:

1. PGS. TS. Phan An	Chủ tịch Hội đồng
2. TS. Trần Minh Hùng	Ủy viên Thư ký
3. PGS. TS. Nguyễn Tri Nguyên	Cán bộ phản biện 1
4. TS. Huỳnh Ngọc Thu	Cán bộ phản biện 2
5. PGS. TS. Huỳnh Quốc Thắng	Ủy viên Hội đồng

Xác nhận của Chủ tịch Hội đồng đánh giá Luận văn

Trưởng Ngành quản lý chuyên ngành và Viện Đào tạo Sau Đại học
sau khi Luận văn đã được chỉnh sửa

CHỦ TỊCH

TRƯỞNG NGÀNH

PGS. TS. PHAN AN

PGS. TS. PHAN AN

VIỆN ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC

TS. THÁI HỮU TUẤN

LỜI CAM ĐOAN

Tôi Phan Dũng Trí, cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học và thực hiện của tôi.

Nội dung luận văn, các số liệu thu thập, các kết quả trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

TP.HCM, ngày 25 tháng 05 năm 2016

Tác giả

Phan Dũng Trí

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập ngành Việt Nam học tại Viện Đào tạo sau đại học của Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng. Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc nhất, tôi kính gửi lời cảm ơn đến:

Ban Giám hiệu Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng, Viện Đào tạo Sau Đại học, Quý Thầy, đã giảng dạy, truyền đạt kiến thức, cũng như tạo mọi điều kiện tốt nhất giúp tôi trong suốt quá trình học tập.

Đặc biệt, trân trọng cảm ơn Thầy PGS. TS Phan Huy Xu, đã tận tình, hết lòng giúp đỡ, tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tôi nghiên cứu thực hiện hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng bày tỏ lòng biết ơn đến các cơ quan chức năng tại tỉnh Đồng Tháp: Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp, Ủy ban nhân dân huyện Tháp Mười, Ủy ban nhân dân xã Mỹ Hòa, Sở Văn hóa Thể Thao và Du lịch tỉnh Đồng Tháp, Công ty cổ phần du lịch Đồng Tháp, Công ty cổ phần Đầu tư Thương mại Du lịch Đồng Tháp Mười, bạn bè, đồng nghiệp, các hộ kinh doanh du lịch sinh thái Đồng Sen, anh chị cư dân tại xã Mỹ Hòa, du khách, đã giúp đỡ, cung cấp tài liệu, chia sẻ tài liệu, trong quá trình thực tế tìm hiểu tại địa phương.

Trân trọng cảm ơn.

TP.HCM, ngày 25 tháng 05 năm 2016

Học viên

Phan Dũng Trí

DANH MỤC VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung đầy đủ	Trang số
ESCAP	Ủy ban Kinh tế Xã hội châu Á Thái Bình Dương Liên Hiệp Quốc (E conomic and S ocial Commission for Asia and the P acific)	17
DLST	Du lịch sinh thái	Nhiều trang
IUCN	Liên minh Quốc tế Bảo tồn Thiên nhiên và Tài nguyên Thiên nhiên, (I nternational U nion for C onservation of Nature and N atural)	17
MICE	Là loại hình du lịch công vụ, du lịch kết hợp hội thảo, hội nghị, triển lãm, tổ chức sự kiện, khen thưởng. (M eeting - gặp gỡ, I ncentive - khen thưởng, C onventions - hội thảo, E xhibition (triển lãm).	103
NXB	Nhà xuất bản	Nhiều trang
PCI	PCI là chỉ số đánh giá và xếp hạng chính quyền các tỉnh, thành của của Việt Nam về chất lượng điều hành kinh tế và xây dựng môi trường kinh doanh thuận lợi cho việc phát triển doanh nghiệp (P rovincial C ompetitiveness I ndex).	73
SPSS	là phần mềm thống kê được sử dụng phổ biến cho các nghiên cứu điều tra xã hội học và kinh tế lượng (S tatistical P roduct and S ervices S olutions)	7
SWOT	SWOT là tập hợp viết tắt những chữ cái đầu tiên của các từ tiếng Anh: Điểm mạnh (S trengths); Điểm yếu (W eaknesses); Cơ hội (O pportunities); Thách thức	8, 80

	(Threats)	
TP.HCM	Thành phố Hồ Chí Minh	Nhiều trang
UNWTO	Tổ chức du lịch thế giới (United Nation World Tourism Organization)	11
WWF	Quỹ Quốc tế Bảo vệ Thiên nhiên, (World Wide Fund For Nature)	17

DANH MỤC BẢN ĐỒ TẠI ĐỊA BÀN NGHIÊN CỨU

Số bản đồ	Nội dung	Số trang
Bản đồ [1.1]	Bản đồ hành chính và du lịch tỉnh Đồng Tháp	xii
Bản đồ [1.2]	Bản đồ quy hoạch phân khu xây dựng Đồng Sen Tháp Mùiri	xiii

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Số bảng	Nội dung tên bảng	Trang số
[Bảng 1.1]	Thành phần dinh dưỡng của củ, hạt sen	xiv
[Bảng 2.1]	Thống kê số lượng khách quốc tế đến Việt Nam tháng 12 và năm 2015, so sánh với năm 2014	xv
[Bảng 2.2]	Thống kê số lượng du khách đến Đồng Tháp năm 2014 và năm 2015, dự báo năm 2020	xvi

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	1
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC VIẾT TẮT	iii
DANH MỤC BẢN ĐỒ TẠI ĐỊA BÀN NGHIÊN CỨU	iv
DANH MỤC BẢNG BIỂU	iv
MỤC LỤC	1
PHẦN MỞ ĐẦU	6
1. Lý do chọn đề tài	6
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	7
3. Mục đích nghiên cứu	8
4. Đối tượng, phạm vi và nhiệm vụ nghiên cứu	8
4.1. Đối tượng nghiên cứu	8
4.3. Nhiệm vụ nghiên cứu	9
5. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn	9
5.1. Ý nghĩa khoa học	9
5.2. Ý nghĩa thực tiễn	9
6. Phương pháp nghiên cứu	10
6.1. Phương pháp tiếp cận liên ngành	10
6.2. Phương pháp khảo sát thực địa	10
6.3. Phương pháp khảo sát, điều tra xã hội học	10
6.4. Phương pháp phân tích, tổng hợp, so sánh	11
7. Bố cục của luận văn	11
CHƯƠNG I	13
MỘT SỐ KHÁI NIỆM VÀ THỰC TIỄN	13
1.1. Một số khái niệm liên quan đến đề tài nghiên cứu	13
1.1.1. Du lịch (Tourism)	13
1.1.2. Tài nguyên du lịch (Tourism resources)	14

1.1.4. Cộng đồng địa phương (Local community).....	17
1.1.5. Du lịch cộng đồng (Community based tourism).....	17
1.1.6. Du lịch sinh thái (Ecotourism).....	18
1.1.7. Tài nguyên du lịch sinh thái (Ecotourism resources)	19
1.1.8. Tài nguyên du lịch nhân văn (Cultural Ecotourism resources)	20
1.1.9. Khái quát về cây sen	21
1.2. Cơ sở thực tiễn	22
1.2.1. Tổng quan địa bàn nghiên cứu.....	22
1.2.2. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội xã Mỹ Hòa	25
1.2.3. Tài nguyên du lịch xã Mỹ Hòa	29
1.2.4. Khái quát du lịch sinh thái Đồng sen tại xã Mỹ Hòa.....	32
1.4. Giá trị vật chất của cây sen	32
1.5. Hình tượng hoa sen trong văn hóa Việt	33
Tiểu kết chương I	37
CHƯƠNG II.....	39
HIỆN TRẠNG DU LỊCH SINH THÁI ĐỒNG SEN TẠI XÃ MỸ HÒA, HUYỆN THÁP MƯỜI, TỈNH ĐỒNG THÁP.....	39
2.1. Sự ra đời của khu du lịch Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa.	39
2.2. Hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại Mỹ Hòa.....	42
2.3. Truyền thông tác động đến thu hút du khách đến Đồng Sen.....	56
2.4. Liên kết hoạt động du lịch Đồng Sen với các điểm du lịch trong tỉnh	57
2.5. Ảnh hưởng hoạt động du lịch Đồng Sen đến môi trường.....	61
Tiểu kết chương II.....	63
CHƯƠNG III.....	65
GIẢI PHÁP VÀ KIẾN NGHỊ PHÁT TRIỂN	65
DU LỊCH SINH THÁI ĐỒNG SEN.....	65
XÃ MỸ HÒA, HUYỆN THÁP MƯỜI, TỈNH ĐỒNG THÁP	65

3.1. Phân tích SWOT (Những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức) của hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen	65
3.1.1. Điểm mạnh (Strengths)	65
3.1.2. Điểm yếu (Weaknesses).....	67
3.1.3. Cơ hội (Opportunities)	70
3.1.4. Thách thức (Threats).....	71
3.1.5. Bảng tổng hợp phân tích SWOT.....	71
3.1.6. Bảng tổng hợp chiến lược SO, ST, WO, WT	74
3.2. Quan điểm của chính quyền địa phương và xu hướng phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen	75
3.3. Các giải pháp phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen.....	78
3.3.1. Giải pháp phát huy vai trò quản lý nhà nước.....	78
3.3.2. Giải pháp nguồn vốn đầu tư phát triển	79
3.3.3. Giải pháp về nguồn nhân lực	80
3.3.4. Giải pháp xây dựng cơ sở hạ tầng du lịch.....	83
3.3.5. Giải pháp đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch sinh thái Đồng Sen.....	87
3.3.6. Giải pháp bảo vệ môi trường	88
3.3.7. Giải pháp về liên kết hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen	89
3.3.8. Giải pháp nâng cao giá trị gia tăng cho sản phẩm sen.....	91
3.3.9. Giải pháp thương mại.....	91
3.3.10. Giải pháp tuyên truyền, quảng bá và xúc tiến du lịch	93
3.3.11. Giải pháp nâng cao giá trị văn hóa địa phương	94
3.4. Các kiến nghị.....	95
3.4.1. Với cộng đồng dân cư địa phương.....	95
3.4.2. Với những người tham gia hoạt động du lịch Đồng Sen.....	95
3.4.3. Với các hãng lữ hành địa phương và các doanh nghiệp đối tác	96
3.4.4. Với khách du lịch.....	97

3.4.5. Với Chính quyền, các Sở, Ban ngành của tỉnh Đồng Tháp.....	97
Tiểu kết chương III.....	99
PHẦN KẾT LUẬN	101
<i>TÀI LIỆU THAM KHẢO</i>	104
Phụ lục 1.....	xii
Một số Bản đồ địa bàn nghiên cứu	xii
Phụ lục 2.....	xiv
Bảng thành phần dinh dưỡng của hạt, củ sen	xiv
Phụ lục 3.....	xv
Bảng số liệu thống kê số lượng khách đến Việt Nam năm 2015.....	xv
Phụ lục 4.....	xvii
Bảng thống kê số lượng du khách đến Đồng Tháp.....	xvii
năm 2014, năm 2015, dự kiến năm 2020.....	xvii
Phụ lục 5.....	xviii
Phiếu khảo sát du khách đánh giá Đồng Sen.....	xviii
Phụ lục 6.....	xx
Tổng hợp kết quả đánh giá của du khách	xx
Phụ lục 7.....	xxii
Kết quả đánh giá Đồng Sen được xử lý bằng phần mềm SPSS	xxii
Phụ lục 8.....	xxix
Biểu đồ kết quả du khách đánh giá Đồng Sen	xxix
Phụ lục 9.....	xxxv
Biên bản phỏng vấn người dân địa phương.....	xxxv
Phụ lục 10.....	xxxvii
Biên bản phỏng vấn người tham gia hoạt động du lịch Đồng Sen	xxxvii
<i>Trả lời:</i>	xxxviii
<i>Biên bản phỏng vấn người tham gia hoạt động du lịch Đồng Sen</i>	xxxix
Phụ lục 11.....	xl

Biên bản phỏng vấn chính quyền địa phương xã Mỹ Hòa	xi
Phụ lục 12.....	xliii
Một số hình ảnh liên quan đến luận văn	xliii
Phụ lục 13.....	lvi

TaiLieu.vn

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay, toàn cầu cầu hóa ngày càng sâu rộng trong tất cả các lĩnh vực, trong đó có ngành du lịch. Du lịch đã góp phần phát triển kinh tế, làm thỏa mãn các nhu cầu đời sống xã hội của con người.

Du lịch sinh thái mới phát triển từ những năm cuối thế kỷ 20, nhưng đang được sự quan tâm của du khách, loại hình du lịch này có trách nhiệm đối với con người, cộng đồng, thiên nhiên và môi trường.

Những năm gần đây, nền công nghiệp phát triển, đô thị hóa diễn ra nhanh, kéo theo sự gia tăng dân số ở các đô thị lớn, dẫn đến sự ô nhiễm môi trường, nên con người có nhu cầu tìm về thiên nhiên trong lành, du lịch sinh thái trở nên có ý nghĩa quan trọng trong đời sống con người. Phát triển du lịch sinh thái giúp cho con người tiếp cận với thiên nhiên, môi trường sinh thái, môi trường văn hóa, tạo cho con người có cơ hội tìm hiểu giao lưu các nền văn hóa giữa các vùng miền, làm thỏa mãn nhu cầu hiểu biết và phục hồi sức khỏe cho cộng đồng.

Cùng với sự phát triển của ngành du lịch của cả nước nói chung, của tỉnh Đồng Tháp nói riêng, du lịch sinh thái đang phát triển và trở thành mối quan tâm trong chiến lược phát triển du lịch của tỉnh Đồng Tháp.

Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp là một trong những đồng sen tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, được xem như “một phần thu nhỏ” của hệ sinh thái đất ngập nước của vùng Đồng Tháp Mười, là nơi đầu tiên trong cả nước hoạt động du lịch được khai thác dựa vào cảnh quan sinh thái Đồng Sen, đưa du khách đến với môi trường thiên nhiên, khung cảnh thơ mộng lãng mạn trong bầu không khí trong lành, yên tĩnh vùng quê Đồng Tháp Mười.

Việc đánh giá hoạt động du lịch đúng thực trạng, đưa ra các giải pháp kiến nghị phù hợp, đầu tư khai thác hết các tiềm năng và giới thiệu một cách đầy đủ, lan tỏa đến mọi người, du lịch nơi đây sẽ có nhiều cơ hội thu hút du khách, cất cánh cùng du lịch cả nước.

Là hướng dẫn viên du lịch, tác giả nhận thấy hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, có nhiều tiềm năng để phát triển thành điểm du lịch nổi tiếng. Nhưng cộng đồng dân cư địa phương đang khai thác còn nhiều hạn chế, nhiều bất cập như cơ sở hạ tầng yếu kém, sản phẩm du lịch nghèo nàn, đơn điệu, đội ngũ quản lý, nhân viên phục vụ chưa chuyên nghiệp, hoạt động mang tính tự phát, thiếu quy hoạch, thiếu đầu tư, chưa khai thác các thế mạnh cũng như khắc phục những điểm yếu.

Xuất phát từ thực tế nghiên cứu, đánh giá đúng thực trạng và đưa ra các giải pháp, kiến nghị phù hợp để phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen là cần thiết và cấp bách, có ý nghĩa khoa học và thực tiễn. Vì vậy, tác giả chọn đề tài nghiên cứu: **“Du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp”**, nhằm đề ra các giải pháp phát triển tốt nhất để đưa các cánh đồng tại quê hương lên tầm cao mới, trở thành vùng kinh tế du lịch sinh thái trọng điểm của tỉnh Đồng Tháp.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Du lịch sinh thái, ẩm thực chế biến từ sen, sen trong y học, hình tượng hoa sen trong văn hóa đã thu hút nhiều nhà nghiên cứu tìm hiểu như:

Tác phẩm nghiên cứu về ẩm thực sen như tác giả Đinh Văn Bảy (2014), *Món ăn có ích cho người viêm khớp*, NXB Phụ Nữ, Hà Nội.

Trong lĩnh vực Y học Đông y có tác giả Nguyễn Trung Hòa (2015), *Đông y toàn tập*, NXB Thuận Hóa, Huế.

Trong tâm linh Phật Giáo, có tác giả Nguyễn Tuệ Chân (2008), *Toàn tập giải thích hình tượng hoa sen Phật Giáo*, NXB Tôn Giáo, Hà Nội.

Về du lịch sinh thái có rất nhiều tác giả nghiên cứu như của tác giả Thế Đạt (2003), *Du lịch và du lịch sinh thái*, NXB Lao động, Hà Nội; Phạm Trung Lương (2002), *Du lịch sinh thái, những vấn đề về lý luận và thực tiễn phát triển ở Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội; Bùi Thị Hải Yến (2012), *Du lịch cộng đồng*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

Về kỹ thuật trồng sen có tác giả Nguyễn Phước Tuyên (2008), *Nghiên cứu về kỹ thuật trồng cây sen*, NXB Nông nghiệp.

Về lĩnh vực phát triển du lịch sinh thái tại Đồng Tháp có rất nhiều tác giả nghiên cứu như du lịch sinh thái Tràm Chim - Tam Nông, Du lịch sinh thái Gáo Giồng, Du lịch mùa nước nổi Đồng Tháp Mười, được viết trong các tạp chí khoa học của các trường Đại học, các luận văn tốt nghiệp.

Các tài liệu về phát triển du lịch như của Sở Văn hóa, Thể thao và Du Lịch tỉnh Đồng Tháp (2014), *Đề án Phát triển du lịch tỉnh Đồng Tháp, giai đoạn 2015 - 2020*; Tổng cục Du lịch (2015), *Đề án phát triển sản phẩm du lịch đặc thù vùng Đồng Bằng Sông Cửu Long*.

Tuy nhiên, đến nay chưa có công trình khoa học nào nghiên cứu đầy đủ về du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa. Vì vậy, tác giả khẳng định đây là lần đầu tiên đề tài được nghiên cứu, tìm hiểu du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp.

3. Mục đích nghiên cứu

Hệ thống lại những vấn đề cơ sở lý luận liên quan đến đề tài nghiên cứu như các khái niệm du lịch, sản phẩm du lịch, tài nguyên du lịch, du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái. Từ đó, để hiểu rõ, đánh giá toàn diện, thực trạng, tiềm năng phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười trong hệ thống tài nguyên du lịch của tỉnh Đồng Tháp.

Trên cơ sở tìm hiểu tiềm năng, thực trạng của du lịch sinh thái Đồng sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp, tác giả đề xuất một số định hướng, giải pháp và kiến nghị phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen trong thời gian sắp tới. Các giải pháp và kiến nghị đề xuất phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương, nhằm khai thác tài nguyên du lịch, nâng cao lợi ích và thu nhập cộng đồng địa phương, cũng như quảng bá hình ảnh “Đồng Tháp - Đất sen hồng” đến với du khách trong và ngoài nước.

4. Đối tượng, phạm vi và nhiệm vụ nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Các sản phẩm, các hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Không gian nghiên cứu: khu du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp và vùng lân cận.

Thời gian nghiên cứu từ tháng 09 năm 2013 khi Đồng Sen chính thức tham gia hoạt động du lịch sinh thái tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp.

4.3. Nhiệm vụ nghiên cứu

Tác giả trình bày các khái niệm liên quan đến đề tài nghiên cứu như khái niệm du lịch, sản phẩm du lịch, tài nguyên du lịch, du lịch sinh thái. Từ đó hiểu rõ các hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen, làm cơ sở lý thuyết để nghiên cứu đề tài.

Khảo sát hiện trạng các hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen, tìm và phân tích các điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức của du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, từ đó đưa ra các giải pháp và kiến nghị phát triển phù hợp để thu hút du khách và phát triển du lịch trong thời gian tới.

5. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn

5.1. Ý nghĩa khoa học

Tác giả phân tích rõ các giá trị vật chất, giá trị văn hóa của cây sen trong du lịch sinh thái Đồng Sen, trong phát triển du lịch của tỉnh Đồng Tháp.

Luận văn sẽ là tài liệu tham khảo, nghiên cứu thêm khi xây dựng chiến lược, chính sách phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng tại tỉnh Đồng Tháp, một số tỉnh ở Nam bộ. Đồng thời là tài liệu tham khảo bổ sung thêm cho việc quy hoạch, đầu tư mở rộng khu du lịch sinh thái Đồng Sen Tháp Mười trong thời gian tới.

5.2. Ý nghĩa thực tiễn

Kết quả nghiên cứu sẽ đóng góp cho địa phương có những định hướng, giải pháp, chính sách, chủ trương đúng đắn, đồng bộ thúc đẩy các tiềm năng, thế mạnh của du lịch sinh thái Đồng Sen, để trở thành sản phẩm du lịch đặc thù của vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

Luận văn đề ra các giải pháp và kiến nghị để khắc phục những điểm yếu và phát huy các thế mạnh của du lịch sinh thái Đồng Sen, nhằm nâng cao thu nhập dân cư và địa phương, doanh nghiệp và các cơ quan quản lý nhà nước xây dựng được mô hình sản phẩm du lịch mới, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa Việt đến du khách nội địa và quốc tế.

Khi luận văn hoàn chỉnh sẽ là tư liệu tham khảo cho sinh viên, học viên các ngành Văn hóa, Du lịch, Địa lý, Việt Nam học, Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Đồng Tháp, Ủy ban nhân dân huyện Tháp Mười, Ủy ban nhân xã Mỹ Hòa, các cơ quan chức năng địa phương, các doanh nghiệp và người quan tâm đến du lịch sinh thái Đồng Sen, các đồng sen và các khu du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng tại các tỉnh Nam bộ.

6. Phương pháp nghiên cứu

6.1. Phương pháp tiếp cận liên ngành

Để thực hiện đề tài nghiên cứu dưới góc nhìn của ngành Việt Nam học, tác giả đã dùng phương pháp tiếp cận liên ngành như văn hóa, du lịch, địa lý, y học dân tộc và các thông tin tiếp nhận trong quá trình thực tiễn làm việc trong ngành du lịch.

6.2. Phương pháp khảo sát thực địa

Trong quá trình nghiên cứu đề tài, tác giả đã đến địa bàn nghiên cứu nhiều lần, để thu thập bản đồ, tài liệu, chụp ảnh, phỏng vấn, khảo sát, tham quan khu DLST Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa và các vùng lân cận, để thấy được thực trạng hoạt động sinh thái Đồng Sen, tìm ra những điểm mạnh, điểm yếu của các hoạt động du lịch, từ đó đưa ra giải pháp kiến nghị phù hợp với thực trạng của địa phương.

6.3. Phương pháp khảo sát, điều tra xã hội học

Đây là phương pháp nghiên cứu khoa học mang tính truyền thống, tác giả tìm hiểu các tài liệu sách, các báo cáo khoa học, tạp chí của các trường đại học liên quan đến du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng. Các nguồn thông tin thu thập thứ cấp làm cơ sở lý luận để nghiên cứu thực trạng các hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen.

Tác giả đã trực tiếp đến địa bàn nghiên cứu tài nguyên du lịch, các hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa. Tác giả đã thu thập các thông tin, dữ liệu sơ cấp, tư liệu thực tiễn bằng cách điều tra bằng cách lập bảng có câu hỏi có sẵn các đáp án trả lời, du khách chỉ việc chọn đánh dấu vào ô theo ý nhận xét của mình, không có ưu tiên.

Với dữ liệu sơ cấp sau khi thu thập thực tế từ du khách, tác giả phát 60 phiếu khảo sát cho du khách đánh giá, chọn lọc 50 phiếu có đầy đủ thông tin và đánh giá,

sau đó sử dụng công cụ phần mềm SPSS để thống kê các phiếu đánh giá của du khách, kết quả sau xử lý để làm cơ sở đề xuất các giải pháp.

Ngoài những kết quả thu thập được trong quá trình nghiên cứu, tác giả còn tìm hiểu các thuận lợi, khó khăn trong hoạt động du lịch bằng cách phỏng vấn sâu trực tiếp đại diện chính quyền địa phương, các chủ hộ tham gia hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, các đại diện các hãng lữ hành, du khách, để đề xuất các giải pháp và kiến nghị phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen nhằm khắc phục những hạn chế và phát huy các giá trị tiềm năng của khu du lịch sinh thái Đồng Sen để phát triển đúng định hướng của chính quyền địa phương trong các giai đoạn tiếp theo.

6.4. Phương pháp phân tích, tổng hợp, so sánh

Trong quá trình nghiên cứu, tác giả đã tìm hiểu qua các sách có liên quan đề tài nghiên cứu, bản đồ hành chính Tỉnh Đồng Tháp, Bản đồ du lịch Tỉnh Đồng Tháp, Bản đồ quy hoạch phân khu xây dựng Khu du lịch Đồng Sen Tháp Mười, các điểm du lịch trong vùng và các nơi đã đến, các trang website có nguồn gốc từ các cơ quan chính quyền, các doanh nghiệp du lịch, để thu thập số liệu thống kê từ các cơ quan chính quyền và cơ quan quản lý du lịch địa phương, phỏng vấn sâu du khách, người tham quan hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa. Từ các thông tin đã thu thập, tác giả phân tích, tổng hợp, so sánh, chọn lọc ra những thông tin cần thiết cho kết quả nghiên cứu.

Tác giả áp dụng các phương pháp phân tích SWOT, để tìm ra Điểm mạnh (Strengths); Điểm yếu (Weaknesses); Cơ hội (Opportunities) và Thách thức (Threats), trong hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa. Từ đó, tác giả đưa ra các giải pháp và kiến nghị phù hợp phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen phù hợp trong thời gian sắp tới.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, nội dung chính của luận văn được chia làm 3 chương như sau:

Chương I: Một số khái niệm và thực tiễn

Trong chương này tác giả tổng hợp một số khái niệm du lịch, sản phẩm du lịch, tài nguyên du lịch liên quan đến đề tài nghiên cứu. Cơ sở thực tiễn gồm khái quát tổng quan vị trí địa lý, kinh tế - xã hội, tài nguyên du lịch của địa bàn nghiên cứu, giới thiệu sơ lược về cây sen, đồng sen, du lịch sinh thái Đồng Sen, các giá trị y học, dinh dưỡng của sen, hình tượng hoa sen trong văn hóa Việt.

Chương II: Hiện trạng du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp.

Tác giả nêu hiện trạng các hoạt động du lịch, cơ sở vật chất, nhân lực phục vụ du lịch tại Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, các tác động của hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen đối với môi trường địa phương và các tác động của truyền thông, quảng cáo đến hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen.

Chương III: Các giải pháp và kiến nghị phát triển du lịch sinh thái

Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp

Trong chương này, tác giả nêu lên một số giải pháp và kiến nghị phát triển du lịch sinh thái Đồng Sen tại xã Mỹ Hòa. Để có thể tìm kiếm được các giải pháp và kiến nghị, tác giả dựa vào hiện trạng hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen, phân tích SWOT, tổng hợp các quan điểm phát triển du lịch sinh thái của chính quyền địa phương, các dự báo xu hướng phát triển để đưa các giải pháp và kiến nghị tốt nhất.

Các giải pháp và kiến nghị sẽ liên quan đến nhiều bên tham gia hoạt động du lịch sinh thái Đồng Sen như chính quyền địa phương, người lao động, cộng đồng dân cư địa phương, các chủ hộ Đồng Sen, doanh nghiệp lữ hành. Để đem lại hiệu quả tốt nhất, các giải pháp triển khai phải thực hiện đồng bộ, kịp thời để phù hợp với xu hướng phát triển du lịch của tỉnh Đồng Tháp và định hướng chiến lược phát triển du lịch của vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

CHƯƠNG I

MỘT SỐ KHÁI NIỆM VÀ THỰC TIỄN

1.1. Một số khái niệm liên quan đến đề tài nghiên cứu

1.1.1. Du lịch (Tourism)

Thuật ngữ du lịch ngày nay được mọi người sử dụng rộng rãi trên thế giới, nó bắt nguồn từ tiếng Pháp “tour”, nghĩa là “*một cuộc dạo chơi*” hay “*đi vòng quanh*”. Từ du lịch trong tiếng Anh là “*tourism*” có hai nghĩa là “*đi xa*” và “*du lãm*”. Nghĩa cơ bản của thuật ngữ này là cuộc hành trình đi một vòng, từ nơi này đến nơi khác và có quay trở lại, trong thời gian đi một vòng đó người đi dừng chân tham quan hay ở một thời gian lại tại một hay vài địa phương.

Trong tiếng Việt, thuật ngữ du lịch được giải nghĩa theo âm Hán - Việt: du có nghĩa là đi, lịch có nghĩa chơi. Như vậy “*du lịch*” được ghép chung có nghĩa là “*đi chơi*”. Nhưng phải hiểu du lịch không phải đi chơi thông thường, mà là đi chơi theo một chu trình, với quy mô nhất định.

Năm 1811, định nghĩa về du lịch lần đầu tiên được xuất hiện tại nước Anh: “*Du lịch là sự phối hợp nhịp nhàng giữa lý thuyết và thực hành của các cuộc hành trình với mục đích giải trí*”. Khái niệm này xem xét hoạt động du lịch tương đối đơn giản, hiểu giải trí là động cơ chính của hoạt động du lịch. Với cách tiếp cận trên, bản chất của du lịch chủ yếu mới chỉ được giải thích dưới góc độ là một hiện tượng, một hoạt động thuộc nhu cầu của khách du lịch [29: 5].

Theo học giả Hunziker và Krapf, Thụy sĩ, là người đặt nền móng cho lý thuyết về cung cầu du lịch, đã đưa ra định nghĩa: “*Du lịch là tập hợp các mối quan hệ và hiện tượng phát sinh trong các cuộc hành trình và lưu trú của những người ngoài địa phương, nếu việc lưu trú đó không thành nơi cư trú thường xuyên và không liên quan đến hoạt động kiếm lời*” [29: 6].

Theo I.I Pirojnik (1985) “*Du lịch là một dạng của dân cư trong thời gian rỗi liên quan với sự di chuyển và lưu trú tạm thời bên ngoài nơi lưu trú thường xuyên nhằm nghỉ ngơi, chữa bệnh, phát triển thể chất và tinh thần, nâng cao trình độ nhận*

thức - văn hóa hoặc thể thao kèm theo việc tiêu thụ những giá trị về tự nhiên, kinh tế và văn hóa” [29: 6].

Tháng 6 năm 1991, tại Ottawa (Canada), Hội nghị quốc tế về thống kê du lịch cũng đưa ra định nghĩa: *“Du lịch là hoạt động của con người đi tới một nơi ngoài môi trường thường xuyên (nơi ở thường xuyên của mình), trong một khoảng thời gian ít hơn khoảng thời gian đã được các tổ chức du lịch quy định trước, mục đích của chuyến đi không phải là để tiến hành các hoạt động kiếm tiền trong phạm vi vùng tới thăm” [29: 6].*

Hội nghị lần thứ 27 (1993) của UNWTO thay thế cho khái niệm năm 1963, *“Du lịch là hoạt động về chuyến đi đến một nơi khác với môi trường sống thường xuyên của con người và ở lại đó để thăm quan, nghỉ ngơi, vui chơi giải trí hay các mục đích khác ngoài các hoạt động để có thù lao ở nơi đến với thời gian liên tục ít hơn một năm” [29:6].*

Theo Luật Du lịch Việt Nam (2005), tại Khoản 1, Điều 4, Chương I, *“Du lịch là các hoạt động có liên quan đến chuyến đi của con người ngoài nơi cư trú thường xuyên của mình nhằm đáp ứng nhu cầu tham quan, tìm hiểu, giải trí, nghỉ dưỡng trong một khoảng thời gian nhất định” [16].*

1.1.2. Tài nguyên du lịch (Tourism resources)

Theo Luật Du lịch Việt Nam (2005), tại Khoản 4, Điều 4, Chương I, *“Tài nguyên du lịch là cảnh quan thiên nhiên, yếu tố tự nhiên, di tích lịch sử -văn hóa, công trình lao động sáng tạo của con người và các giá trị nhân văn khác có thể được sử dụng nhằm đáp ứng nhu cầu du lịch, là các yếu tố cơ bản để hình thành các khu du lịch, điểm du lịch, tuyến du lịch, đô thị du lịch” [16].*

Cũng theo Luật Du lịch Việt Nam (2005), Khoản 13, Điều 13, Chương II *“Tài nguyên du lịch tự nhiên gồm các yếu tố địa chất, địa hình, địa mạo, khí hậu, thủy văn, hệ sinh thái, cảnh quan thiên nhiên có thể được sử dụng phục vụ mục đích du lịch” [16].*

“Tài nguyên du lịch là tổng thể tự nhiên, văn hóa - lịch sử cùng các thành phần của chúng có sức hấp dẫn với du khách; đã, đang và sẽ được khai thác, cũng

như bảo vệ nhằm đáp ứng nhu cầu của du lịch một cách hiệu quả và bền vững” [16].

Tài nguyên du lịch tự nhiên gồm (Natural tourism resources): địa hình (bao gồm các dạng địa hình đặc biệt), địa mạo, địa chất, khí hậu, thủy văn (nguồn nước trên đất liền và biển), hệ sinh thái, cảnh quan thiên nhiên, sinh vật, có thể được sử dụng phục vụ mục đích du lịch.

1.1.3. Sản phẩm du lịch (Tourism products)

Sản phẩm du lịch là các dịch vụ, hàng hóa cung cấp cho khách du lịch được tạo nên bởi sự kết hợp của việc khai thác các yếu tố tự nhiên, xã hội với việc sử dụng các nguồn lực gồm cơ sở vật chất kỹ thuật và lao động tại một cơ sở, một vùng hay một quốc gia nào đó. Như vậy có thể hiểu sản phẩm du lịch được hợp thành bởi những bộ phận sau:

- Dịch vụ vận chuyển
- Dịch vụ lưu trú, ăn uống
- Dịch vụ tham quan, giải trí
- Hàng hoá tiêu dùng và đồ lưu niệm
- Các dịch vụ khác phục vụ khách du lịch

Theo Luật Du lịch Việt Nam (2005), tại Khoản 10, Điều 4, Chương I, *“Sản phẩm du lịch là tập hợp các dịch vụ cần thiết để thỏa mãn nhu cầu của khách du lịch trong chuyến đi du lịch”* [16].

* Đặc tính của sản phẩm du lịch

Tính tổng hợp: dịch vụ du lịch là dịch vụ trọn gói bao gồm các dịch vụ cơ bản, dịch vụ bổ sung, dịch vụ đặc trưng. Dịch vụ cơ bản là những dịch vụ chính mà nhà cung ứng du lịch cung cấp cho khách hàng nhằm thỏa mãn nhu cầu cơ bản, không thể thiếu được với khách hàng như dịch vụ vận chuyển, dịch vụ phòng, dịch vụ nhà hàng, vũ trường.

Tính không thể dự trữ (sản xuất song song với tiêu dùng dịch vụ du lịch): đây là một đặc điểm hết sức quan trọng thể hiện sự khác biệt giữa dịch vụ và hàng hóa. Đối với hàng hóa vật chất thông thường thì quá trình sản xuất và tiêu dùng tách rời nhau, không cùng trong một thời điểm. Còn dịch vụ du lịch thì hoàn toàn khác,